

Priložnosti in pasti

Druga delavnica v okviru projekta Od kmetije do podjetja je potekala v Dornavi. Namenjena je bila predstavitvi dopolnilnih dejavnosti, govorili so tudi o priložnostih in pasteh v kmetijstvu.

Na kmetiji namreč poznamo dve vrsti aktivnosti – osnovno in dopolnilno. Osnovni izdelki so tisti, ki jih na kmetiji pridelujejo na svojih kmetijskih površinah – torej na njivi, vrtu ali v hlevu, ko dozori, pa ne spreminjamo njihove pojavne oblike. Ko iz teh pridelkov izdelamo nekaj več – stisnemo sok, izdelamo jogurt in podobno, to spada med dopolnilne dejavnosti.

Opravljanje dopolnilne dejavnosti je treba prijaviti na Upravni enoti, kjer nam izdajo dovoljenje. Osnovni pogoj je, da z dopolnilno dejavnostjo na kmetiji ne smemo ustvariti prihodkov, višjih od treh povprečnih letnih plač na zaposlenega v Republiki Sloveniji v preteklem letu. Na območjih z omejenimi možnostmi delovanja lahko dohodek znaša pet povprečnih plač. Če dohodek presega te zneske, je treba odpreti podjetje. Nosalice dopolnilne dejavnosti je lahko lastnik kmetije ali družinski član. Če izpolnjuje vse predpisane pogoje, je to lahko tudi nekdo, ki je sicer že redno zaposlen nekje drugje. Da lahko kmetija opravlja dopolnilno dejavnost na kmetiji, mora imeti v uporabi najmanj en hektar primerljivih kmetijskih zemljišč.

Matej Rogač, podjetje Fima projekti, je na delavnici v Dornavi predstavil tudi tri priložnosti razvoja poslovnih idej na kmetiji. Prva je Kmetija kot mini dom za starejše, kar bo glede na načrte v Sloveniji mogoče izvajati od prihodnjega leta dalje. Druga priložnost je sodelovanje dveh kmetij z dopolnilnimi dejavnostmi – recimo kmetije, ki prideluje mleko in ga predeluje v jogurt, ter kmetije, ki se ukvarja s pridelavo jagodičevja. S takšnim sodelovanjem lahko na trgu ponudita skupen izdelek, jogurt z jagodičevjem. Dobro priložnost predstavljajo tudi že nekoliko pozabljene aktivnosti – v zadnjem letu se na primer v Sloveniji ponovno obuja svilgojstvo. Med pasti, ki nam lahko otežujejo izvajanje dopolnilnih dejavnosti, vsekakor sodijo vremenske razmere, poleg tega pa še finančne težave in tudi dejstvo, da je za zagon nekaterih poslovnih idej treba na novo razviti trg, kar terja veliko truda in precejšen finančni vložek.

Odličnjakinja svojo poslovno priložnost vidi na domači kmetiji

Anja Babič, dijakinja Ekonomske šole Ptuj, je na 2. delavnici v okviru projekta Od kmetije do podjetja v Dornavi predstavila svojo raziskovalno nalogo na temo Kmetije kot poslovna priložnost. Priprave raziskovalne naloge se je lotila, ker je bila postavljena pred dilemo – ali nadaljevati z delom na kmetiji in jo voditi kot uspešno malo podjetje ali pa se kot odličnjakinja zaposliti nekje drugje v gospodarstvu. Svoje delo je odlično opravila, saj je na regijskem srečanju mladih raziskovalcev Spodnjega Podravja in Prekije, ki ga organizira ZRS Bistra Ptuj, za raziskovalno nalogo »Kmetije kot poslovna priložnost« prejela zlato priznanje.

Z analizo podatkov, anketo in intervijem je primerjala podatke o pomenu kakovosti lokalno pridelanih živil v Sloveniji in sosednji Avstriji ter si postavila vprašanje, kako kmetijo preoblikovati v uspešno malo podjetje. Na podlagi podatkov Statističnega urada in ankete, ki jo je izvedla med končnimi potrošniki, je dobila precej točne podatke. Ugotovila je, da je področje kmetijstva v Avstriji veliko bolj urejeno. V Sloveniji ne povezujejo, pa tudi država kmetom ne pomaga dovolj. V Avstriji so kmetije bolj pripravljene sodelovati, kot primer navaja souporabo kmetijske mehanizacije, ko več kmetov uporablja skupne traktorje. Razliko opaža tudi pri končnih potrošnikih, ki ne glede na ceno raje kupujejo lokalne izdelke in tako podpirajo domače proizvajalce. Seveda je eden od razlogov za to tudi v višjih avstrijskih plačah.

Sama je ugotovila, da se s kmetijstvom tudi v Sloveniji splošča ukvarjati, zato je na podlagi tega sprejela tudi odločitev o svoji poslovni poti. Prevzela bo domačo kmetijo, kjer se ukvarjajo s predelavo mesa, saj v tem vidi dobro poslovno priložnost. Kmetijo bi nekoliko posodobila, dodatno izboljšala že tako vrhunsko kakovost izdelkov, zaposlila pa bi tudi nekaj delavcev in povečala obseg proizvodnje.

V grozdnih pečkih so našle poslovno priložnost

Dijakinje Biotehniške šole Ptuj Eva Leskovar, Urška Vesenjaki in Urška Korošec so na prvi delavnici Od kmetije do podjetja v Markovcih predstavile svojo poslovno idejo Zlate pečke, s katero so postale zmagovalke Najpodjetniške ideje 2017 v kategoriji dijakov, ki jo organizira Manager klub Ptuj.

Eva Leskovar prihaja iz vinogradiške družine, kjer je ugotovila, da vsako leto v naravo odvzame več ton tropin. Tako se je porodila ideja, da bi z izdelkom iz teh tropin lahko ustvarili dodatni zaslužek, obenem pa zmanjšali količino odpadkov na kmetiji.

Dijakinje so idejo začele razvijati lani v času trgate, ki je tudi edini čas v letu, ko lahko pridobijo pečke, iz katerih nastaja njihov izdelek – olje iz pečk.

Med razvojem poslovne ideje so raziskale delovanje konkurence, kdo so njihove ciljne stranke in zakaj bi ljudje njihovo olje sploh uporabljali. Ugotovile so, da so njihova ciljna skupina predvsem ženske, ki želijo uporabljati naravno kozmetiko in so pripravljene za izdelek odšteti 13 evrov. Ceno so določile na podlagi ankete med potencialnimi uporabnicami, vanjo so vštete ceno embalaže, stiskanja in transporta, niso pa vštete stroškov svojega dela. S takšno ceno bi se pokrili stroški izdelave olja, po nekaj letih pa bi s privarčevanim denarjem kupile tudi stroje. Projekta so se lotile s podporo staršev, ki so jim ponudili tudi finančno pomoč, vendar so že v prvem letu proizvedle olja iz grozdnih pečk poslovale pozitivno. V naslednjih letih želijo količine olja še povečati, do leta 2023 proizvesti 250 litrov olja iz grozdnih pečk in vsega tudi prodati.

Druga delavnica v okviru projekta Od kmetije do podjetja je potekala v Dornavi. Namenjena je bila predstavitvi dopolnilnih dejavnosti, govorili so tudi o priložnostih in pasteh v kmetijstvu.

Anja Babič, dijakinja Ekonomske šole Ptuj, je na 2. delavnici v okviru projekta Od kmetije do podjetja v Dornavi predstavila svojo raziskovalno nalogo na temo Kmetije kot poslovna priložnost. Priprave raziskovalne naloge se je lotila, ker je bila postavljena pred dilemo – ali nadaljevati z delom na kmetiji in jo voditi kot uspešno malo podjetje ali pa se kot odličnjakinja zaposliti nekje drugje v gospodarstvu. Svoje delo je odlično opravila, saj je na regijskem srečanju mladih raziskovalcev Spodnjega Podravja in Prekije, ki ga organizira ZRS Bistra Ptuj, za raziskovalno nalogo »Kmetije kot poslovna priložnost« prejela zlato priznanje.

Dijakinje Biotehniške šole Ptuj Eva Leskovar, Urška Vesenjaki in Urška Korošec so na prvi delavnici Od kmetije do podjetja v Markovcih predstavile svojo poslovno idejo Zlate pečke, s katero so postale zmagovalke Najpodjetniške ideje 2017 v kategoriji dijakov, ki jo organizira Manager klub Ptuj.

Od kmetije do podjetja

V januarju 2017 je LAS Bogastvo podeželja razpisal 1. Javni poziv za izbor operacij za uresničevanje ciljev Strategije lokalnega razvoja na območjih občin Kidričevo, Hajdina, mestne občine Ptuj, Markovci, Dornava, Juršinci, Destrnik in Trnovska vas. Podjetje FIMA Projekti, d. o. o., je skupaj s projektnim partnerjem Radiem-Tednikom Ptuj, d. o. o., pripravilo in prijavilo na ta razpis projekt »Od kmetije do podjetja«.

Projekt je bil prijavljen v okviru ukrepa Krepitev znanja, usposobljenosti in motiviranosti prebivalcev za uvajanje novosti. Oblikovanje skupne identitete območja LAS. Krepitev ekonomske vitalnosti podeželja in urbanih območij.

»Projektne partnerji smo zaznali, da je na območju LAS Bogastvo podeželja veliko kmetij in da je kmetijska dejavnost ena izmed vodilnih panog, vendar se njen potencial ne izkristi v polni meri. Veliko je kmetij, ki stagnirajo ali celo propadajo. Številni mladi v kmetijstvu ne vidijo izziva ali potenciala ter nimajo želje biti mladi prevzemniki kmetij. Da bi ozaveščali o podjetniškem potencialu kmetij in o možnostih razvoja, želimo različnim skupinam ljudi predstaviti možnosti v kmetijstvu ter jim tudi pomagati z nasveti in informacijami – bodisi pri prvih korakih v ustanavljanju lastnih kmetij ali v preoblikovanju že obstoječih v sodobne, podjetniško usmerjene kmetije,« pojasni direktor podjetja Fima projekti Matej Rogač.

Namen operacije je pomagati izkoristiti obstoječe kmetijske površine in znanje ljudi o kmetovanju in namene opravljanja kmetijske dejavnosti, usmerjene v podjetniško dejavnost. »Kmetije so vse bolj podobne modernim malim podjetjem in se kot take morajo prilagoditi trgu. Kmetije so na splošno zelo izobraženi o kmetovanju. Tudi večina znanja, ki je ponujeno kmetom, je usmerjena v izobraževanje o kmetijstvu. Kar manjka sodobnemu kmetu, pa je znanje o osnovah podjetništva. To namreč ni samo ustvarjanje kmetijskega pridelka, temveč predvsem pomeni imeti znanje o stanju trga, o končnih odjemalcih, o konkurenci v ustreznih panogah, o marketingu, stiku s kupci, skrbi za kakovost, transportu in logistiki, poznavanju zakonodaje in računovodstva. Kmetije morajo za nadaljnji razvoj imeti neko dodano vrednost. Konkurencija je velika, zato mora sodoben kmet za svoje preživetje kmetijo voditi kot podjetje, še doda sogovornik.

Projekt je namenjen posameznikom, ki jih zanima razvoj kmetijstva in podjetništva, kmetijskim gospodarstvom, mikro, malim in srednje velikim podjetjem s področja kmetijstva in z njim povezanih dejavnosti.

Ciljne skupine v okviru projekta so aktivni kmetije, kmetije, ki razmišljajo o aktivaciji kmetije, ženske, mladi kot potencialni mladi prevzemniki kmetij, brezposelne osebe, ki imajo v lasti kmetijska zemljišča, kmetije in podobno ter osebe, ki imajo v lasti kmetijsko površino, ki jih ne uporabljajo za kmetijsko dejavnost.

V okviru projekta se bo izdelala študija stanja, kjer bodo izvedene aktivnosti raziskave stanja v kmetijskem in z njim povezanih sektorjih na območju LAS. Na podlagi analize in te študije se bodo pripravile smernice in načrt potrebnih znanj in veščin za izboljšanje stanja, oziroma poslovni model.

Na območju LAS bo izvedenih skupno pet izobraževalnih delavnic in opravljenih pet ogledov dobrih praks. Projektne partnerje Radio-Tednik Ptuj, d. o. o., v okviru projekta pripravlja pet radijskih oddaj ter dve posebni prilogi Štajerskega tednika o kmetijstvu in podjetništvu.

Na prvi delavnici je bil poudarek na povezavi kmetijstva s podjetništvom in na razvoju poslovne ideje, na drugi so govorili o priložnostih in pasteh v kmetijstvu.

Na prihodnjih delavnicah bodo govorili še o izkušnjah kmetij, primerih dobrih praks, o SWOT-analizi, o investicijah v kmetijstvu, javnih razpisih in različnih virih financiranja. »Velik poudarek na delavnicah bo dan izdelavi poslovnega načrta, konkurenci, trženju in oblikovanju blagovne znamke. Zadnji sklop bo namenjen predvsem priložnostim v kmetijstvu za posamezne ciljne skupine, kot so mladi, ženske, brezposelne osebe,« pojasni Matej Rogač.

V okviru projekta potekajo tudi ogledi dobre prakse. Kmetije najprej predstavijo svojo aktivnost, nato pa si udeleženci ogledajo infrastrukturo, opremo ter izdelke ali storitve kmetije oziroma podjetja. Udeleženci imajo tako možnost izmenjave izkušenj in dobrih praks ter prejmejo praktične nasvete, kako uspeti.

»S pripravo študije stanja kmetijstva na območju LAS in na podlagi razvitega poslovnega modela se bo vključenim udeležencem pomagalo razvijati nove oblike podjetniškega udejstvovanja na podeželju. Z razvojem podeželskega podjetništva bomo pripomogli k ustvarjanju novih delovnih mest, s podajanjem znanj na delavnicah in ogledih dobrih praks pa bomo udeležence motivirali za začetek podjetniške poti. Pripomogli bomo h krepitevi znanja, usposobljenosti in motiviranosti lokalnega prebivalstva ter tako poskušali doseči, da bi prebivalci začeli podjetniško razmišljati,« še pove direktor podjetja Fima projekti.

Občine z območja LAS Bogastvo podeželja sicer niso neposredni

projektne partnerji v projektu Od kmetije do podjetja, nekatere projektne aktivnosti pa potekajo na njihovem območju in z njihovo podporo, saj je bistvo projekta pomagati lokalnemu prebivalstvu, ki živi na območju teh občin.

Delavnic se lahko udeležijo vsi, ki jih zanima področje kmetijstva in podjetništva. Koristne so za vse posameznike, predvsem za tiste, ki imajo v lasti kmetijske površine ali se že ukvarjajo s kmetijsko dejavnostjo. Namenjene so tudi posameznikom, ki vidijo kmetovanje kot poslovno priložnost.

Za namene promocije in informiranja je zraven

Facebook profila Od kmetije do podjetja pripravljena spletna stran projekta <https://www.odkmetijedopodjetja.com>. Ob zaključku projekta bo pripravljena tudi konferenca. Na Facebook strani projekta lahko najdete informacije o samem projektu, o podatkih s področja kmetijstva in podjetništva ter aktualnih aktivnostih, ki bodo potekale v okviru projekta.

SOFINANCIRANJE

Projekt sofinancirata Evropska unija v okviru programa CLLD iz Evropskega sklada za regionalni razvoj in Republika Slovenija.

RAZPORED IN VSEBINA DELAVNIC

»MODERNIZACIJA IN INVESTICIJE V KMETIJSTVU«

29.5.2018 OB 9:30 URI

TRNOVSKA VAS

TEME: Javni razpisi, investicije v kmetijstvo (vir financiranja); razvoj in modernizacija kmetij; vodenje kmetije – poznavanje zakonodaje, računovodstva; izboljšanje procesov kmetovanja.

»TRŽENJSKI PREPLET«

26.6.2018 OB 9:30 URI

JURŠINCI

TEME: Poslovni načrt, blagovna znamka, trženje, konkurenca, tržna niša, poznavanje kupcev, kakovost izdelka.

»PRILOŽNOSTI V KMETIJSTVU ZA MLADE, BREZPOSELNE IN ŽENSKE«

31.7.2018 OB 9:30 URI

HAJDINA

TEME: Priložnosti v kmetijstvu za mlade, brezposelne, ženske (namenjeno posameznim ciljnim skupinam); socialno podjetništvo.

V okviru projekta organiziramo vsak mesec tudi **OGLEDE DOBRIH PRAKS**. Prav tako nas lahko poslušate v **RADIJSKI ODDAJI** vsaki ponedeljek v mesecu ob 12:30 uri na Radiu Ptuj.

Za več informacij nas redno spremljajte na naši Facebook strani »od kmetije do podjetja« ter na naši spletni strani <https://www.odkmetijedopodjetja.com>

Razvoj poslovne ideje

Prva delavnica v Markovcih je bila namenjena razvoju poslovne ideje. Matej Rogač, direktor podjetja Fima projekti, je pojasnil, da je to osnovni korak podjetništva. Ko se nekdo odloči, da želi svojo kmetijo spremeniti v uspešno malo podjetje, mora najprej najti dobro poslovno idejo in jo razviti. To pomeni, da raziše njene potencialne na trgu, kdo so potencialni kupci in kakšne cene bodo imele naši izdelki. Ugotoviti moramo tudi, ali je na trgu dovolj kupcev za naš izdelek, cena pa mora biti oblikovana tako, da bomo od tega imeli tudi nekaj koristi. Trg je treba dobro stestirati, saj bomo tako podrobneje spoznali svoje potencialne kupce. Brez tega se naš načrt lahko hitro izjalovi. Naslednji korak je priprava poslovnega načrta. »To ni samo mrtva črka na papirju, ampak predstavlja pot, po kateri bomo hodili, da uresničimo našo poslovno idejo. Če ugotovimo, da je naš trg dovolj velik, da ponujamo nekaj več kot konkurenca, potem lahko s svojo poslovno idejo tudi uspešno,« pojasni.

Poleg tega moramo vedeti tudi, kaj imamo na razpolago, ali bomo lahko na trgu ponudili dovolj svojih izdelkov. Če ugotovimo, da bo povpraševanje trga večje od naše ponudbe, lahko poiščemo poslovne partnerje in na trgu nastopimo skupaj, saj se veliko kmetij ukvarja s podobnimi dejavnostmi. Če se povežemo in najdemo skupni imenovalec, je to lahko dobro za vse sodelujoče. Na kmetijskem področju je zaenkrat na voljo še precej razpisov za pridobitev nepovratnih sredstev, zato je prav, da se tisti, ki želijo svojo poslovno idejo razvijati v kmetijstvu, najprej informirajo o tem, šele potem pa manjkajoča sredstva iščejo preko kreditov.

Zabavna kmetija

V okviru projekta Od kmetije do podjetja so si udeleženci ogledali tudi Zabavno kmetijo na Zgornji Hajdini. Kot je pojasnila Mateja Voglar Murko, so ime Zabavne kmetije, ki sicer še nastaja, izbrali zato, ker želijo uporabnikom ponuditi posebno doživetje na kmetiji v so-bivanju z živalmi. »Ponuditi želimo alternativo seedenju v sobi in uporabi elektronskih igrčk. Doživetje stika z živalmi ostaja večini v nepozabnem spominu, kajti teh možnosti je v našem okolju vse manj. Naša poslovna ideja se še dograjuje in gradimo tudi prostor, kjer bi bila možnost za praznovanje rojstnih dni za otroke na kmetiji, varstvo otrok in delavnice za otroke. Zabavna kmetija bo ponujala rešitve za varstvo. Ko je nujno treba k zdravniku, v trgovino ali želijo starši v kino, gledališče, na zabavo ali pa želijo samo nekaj časa zase, bo njihov otrok doživel posebnost prigrade na Zabavi kmetiji. Zagotovo mu ne bo dolgčas, naučil se bo kaj novega, užival v naravi in imel izjemen dan. Želimo, da otroci živali vidijo, opazujejo, hranijo, spoznavajo, seveda z varne razdalje,« pojasni in doda: »Na Zabavi kmetiji imamo skorajda vse domače živali. Te so posebne, od njih se lahko ogromno naučimo. Najlepše je, ko imajo mladičke, ko so ti mladički razigrani, nerodni, radovedni. Ampak na posebne trenutke z živalmi je treba počakati.

Eden od izzivov zabavne kmetije je prikaz rimskih izkopanin, na katere so naletili ob začetku gradnje. Največji izziv bo pritegniti in razveseliti obiskovalce. »Trenutno je najtežje to, da smo v fazi gradnje in ni možnosti za ureditev in dejanski zagon Zabavne kmetije. Trenutno prevladujejo kuzi zemlje in lesa, živali pa še čakajo na svoj prostor v naravi. Najlepše je, ko so živali v sožitju z drugimi živalmi in res je zanimivo opazovati, kako se dopolnjujejo in navežejo druga na druga. O a smešnih prigodah niti ne govorim, to si bo enostavno treba pogledati,« še pojasni Mateja Voglar Murko.

Udeleženci dobre prakse so si ogledali poslovni prostor in kmetijo in slišali zgodbo, kako je prišlo do ideje, da se na kmetiji podajo v svet podjetništva in kako trenutno poteka uresničitev zastavljenega cilja. Prav tako so na ogledu prejeli koristne informacije, na kaj vse je treba biti pozoren pri uresničevanju svoje poslovne ideje ter kakšne izkušnje je Zabavna kmetija pridobila s svojim dosedanjim delovanjem.

Naziv operacije: OD KMETIJE DO PODJETJA

Predmet operacije:

- izdelava študije stanja in priprava poslovnega modela;
- izvedba petih izobraževalnih delavnic na temo kmetijstva in podjetništva;
- izvedenih pet ogledov dobre prakse;
- predvajanih pet radijskih oddaj na temo kmetijstva in podjetništva;
- izdani dve prilogi Štajerskega tednika;
- tisk zloženka, izdelava spletne strani in priprava 11 oglasov;
- organizirana zaključna konferenca.

Vrednost operacije: 39.164,33 EUR; Vrednost sofinanciranja iz ESRR: 31.200,70 EUR

Operacijo sofinancirata Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj in Republika Slovenija v okviru programa CLLD.

